

Askvoll ROS 2025

1. Innleiing og Formål

Askvoll ROS 2025 er den heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalysa for Askvoll kommune, som byggjer vidare på tidlegare analysar og gjev ei samla oversikt over kommunen sin beredskapsstatus. Dokumentet er utarbeidd i tråd med lov om kommunal beredskapsplikt og skal leggjast til grunn for kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap.

Analysa er eit omfattande prosjekt med mål om å lage eit dokument som både innbyggjarane og styrande organ kan forstå og bruke. Arbeidet har vore gjennomført for å balansere risikoane samfunnet må leve med mot verdien av aktivitetane som skapar liv og vekst.

2. Status for Samfunnstryggleiken

Sidan førre ROS-analyse i 2020 har verda endra seg dramatisk, noko som har påverka risikobiletet også for Askvoll. Totalberedskapskommisjonen, oppretta av Støre-regjeringa i 2022, har i sin rapport frå 2023 skildra dei globale og nasjonale utfordringane som alvorlege og usikre.

Viktige hendingar som har påverka samfunnstryggleiken inkluderer:

- Koronapandemien som kravde omfattande tiltak
- Energikrisa som starta i 2021
- Krigen i Ukraina frå februar 2022
- Auka fokus på klimaendringar og ekstremvær

3. Metodikk og Gjennomføring

Lovgrunnlag og Krav

Analysa er utarbeidd i samsvar med lov om kommunal beredskapsplikt (§ 14) og Forskrift om kommunal beredskapsplikt (§ 2). Kommunen skal kartlegge uønska hendingar, vurdere sannsyn og konsekvensar, og samanstille dette i ei heilskapleg analyse.

Analysemetodikk

Gjennomføringa byggjer på NS 5814 «Krav til risikovurderingar» og DSB sin rettleiar for heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse. Analysa baserer seg på «sløyfemodellen» (BowTie-modellen) som gjev eit oversiktleg bilete over analyseprosessen.

Kategorisering av Hendingar

Uønskta hendingar er delt inn i følgjande kategoriar:

- Natur, miljø og kultur (NMK)
- Folkehelse (FH)
- Store ulykker (SU)
- Kritisk infrastruktur (KI)
- Tilsikta hendingar (TH)

4. Kommuneskildring

Geografi og Befolkning

Askvoll kommune har ved inngangen til 2025 eit innbyggjartal på under 3000 og eit totalareal på 326 km². Kommunen er kjend for sin vakre og varierte natur, med fjordar, øyar og fjell som skapar eit unikt landskap. Innbyggjarane bur spreidd i fleire bygder, både på fastlandet og på øyane utanfor.

Næringsliv og Institusjonar

Askvoll er sterkt prega av landbruk, fiskeri og havbruk. Jordbruket har eit variert mangfald av husdyrhald, med fokus på mjølkeproduksjon, sau, storfe og i noko grad geitehald. Kommunen har fire skular og fem barnehagar, ein aktiv frivillig sektor og gode tilbod innan idrett og kultur.

Skipstrafikk

Farvatnet utanfor Askvoll kommune er prega av ein variert og aktiv skipstrafikk, inkludert passasjerferjer, lasteskip, Hurtigrutene, cruiseskip samt fiskefartøy og privatbåtar. Ifølgje data frå Kystverket sin NAIS-teneste er det jamleg trafikk av ulike fartøytypar i området.

Klima og Miljø

Askvoll opplever typisk kystklima med mykje regn, spesielt i vintermånadene. Kommunen tek høgde for klimaendringar i sine beredskapsplanar, med auka risiko for ekstremvêr, flaum og skred.

5. Beredskapstiltak og Organisering

Evakueringssenter

Kommunen har lokale som kan fungere som evakueringssenter sentralt i kvar bygd.

Befolkningsvarsling

Askvoll kommune har etablert eit heilskapleg system for befolkningsvarsling som inkluderer SMS-varsling via Varsling24, informasjon på kommunen si heimeside og sosiale medium, samt bruk av lokalradio.

Dersom vi vert utsett for lengre EKOM utfall har kommunen mogelegheit til å varsle via VHF til avtala samarbeidspartar. Ved hjelp av lokale brannmannskap, heimesjukepleie og frivillige vil ein innan rimeleg tid kunne nå ut med kritisk informasjon til innbyggjarane våre.

Kritiske Samfunnsfunksjonar

Kommunen har gjennomført ei systematisk vurdering av alle dei 14 kritiske samfunnsfunksjonane definert av DSB, inkludert styring og krisehandtering, helse og omsorg, IKT-sikkerheit, vatn og avløp, kraftforsyning og transport.

6. FNs Berekraftsmål

Analysa er knytt til FNs berekraftsmål, der følgjande mål er særleg relevante:

- Mål 6: Reint vatn og gode sanitærforhold
- Mål 11: Berekraftige byar og lokalsamfunn
- Mål 13: Stopp klimaendringane
- Mål 15: Livet på land
- Mål 16: Fred, rettferd og velfungerande institusjonar
- Mål 17: Samarbeid for å nå måla

7. Regionalt Samarbeid

Nabokommunar

Askvoll samarbeider med fleire nabokommunar for å sikre ei felles forståing av beredskapssituasjonen i regionen. Dette gjeld i sær samarbeid om transport og kommunikasjonsårer på land samt sjøtransport.

Det er oppretta felles beredskapsråd med Askvoll og Fjaler, som har møte kvart 2. år i tillegg til kommunen sitt eige beredskapsråd.

8. Oppfølging og implementering

Plan for oppfølging

Kommunen har etablert eit system for oppfølging av funn som sikrar integrering i:

- Kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel
- Økonomiplan og årsbudsjett
- Sektorplanar for helse, oppvekst, teknisk osv.
- Beredskapsplanar og tiltakskort
- Årshjul for oppfølging med kvartalsvise statusmøte

Handlingsplan og beredskapsplan

Det er utarbeidd utkast til handlingsplan som følgjer analysa, og kommunen sin overordna beredskapsplan vert jamleg oppdatert med utgangspunkt i den heilskaplege analysa – Askvoll ROS 2025.

9. Konklusjon

Askvoll ROS 2025 representerer eit omfattande arbeid for å kartlegge og førebu kommunen på ulike utfordringar. Gjennom systematisk planlegging, tverrfagleg samarbeid og kontinuerleg oppfølging skal Analysa bidra til at Askvoll held fram med å vere ein trygg stad å bu og leve.

Arbeidet med risiko- og sårbarheitsanalyse er ein kontinuerleg prosess som krev regelmessig oppdatering og tilpassing til eit endrande risikobilete. Kommunen har forplikta seg til å bruke både interne ressursar og ekstern ekspertise for å sikre eit robust beredskapssystem.